

01

מלאכות האסורות מדרבנן

מלאכות האסורות
בשמיטה מן התורה,
אסורות בכל צורה ואופן.
מלאכות האסורות מדרבנן-
מותרות בשני מצבים:

א. פעולות המשמרות את מצבו הקיים של העץ.
כמו: הסרת מזיקים על ידי ריסוס.

ב. פעולות המיועדות למנוע הפסד.
כלומר: גם אם ברגע זה האילן במצב טוב ואין כל
סכנה לקיומו, אם לא יעשו פעולות מסוימות- הוא
עלול לאבד את פירותיו או למות. לדוגמא: זיבול.

02

מלאכות האסורות מהתורה

”שדך
לא תזרע”

מהי זריעה?

הגדרה מילונית: הטמנת זרעים באדמה כדי שיגדלו מהם צמחים חדשים.

פעולת הזריעה אסורה מן התורה.

אסור לזרוע, לשתול, לטעת עץ או אילן סרק.
אסור לזרוע לשם ניסוי ולימוד, גם אם מתכנן
הזורע לעקור את הצמחים בטרם יעשו פרי.

"וכרמך לא תזמור"

מהי זמירה?

הגדרה מילונית: קציצת הזמורות לשם השבחת התנובה.
זמורה - ענף של עץ גפן הנושא את האשכולות.

פעולת הסרת הזמורות הבלתי רצויות מן הגפן
אסורה מן התורה, מכיוון שפעולה זו משפיעה
לטובה על כמות הפרי ועל איכותו.

אבל, את כל שאר עצי הפרי או הסרק אסור לגזום
מדרבנן. אז אם קיים חשש רציני לקיומו של העץ אם
לא יגזם - הגיזום מותר. (ההיתר לא חל על גפנים)

חיתוך ענפים למטרה שאיננה חקלאית - למשל לחתוך
ענפים לצורך סכך, מותרת. אבל צריך שהמטרה תהיה
ניכרת, ולא לעשותה בדרך של גיזום מקצועי.

מלאכות האסורות מהתורה

04

"את ספיח קצירך לא תקצור"

מהי קצירה?

הגדרה מילונית: קטיפת שבולים בשדה, כריתת התבואה בשדה במגל, בחרמש או במכונת קצירה.

מלאכת הקצירה אסורה מן התורה.

מותר לקצור רק בשינוי, או כשעושה על פי שליחות בית דין.

השינוי: **א.** באיכות- אין לקצור בדרך הרגילה, ע"י מכונה או בעזרת בעל חיים.

ב. בכמות- אסור לאסוף יבול בכמויות גדולות. מותר לבעל השדה לקצור כמות מצומצמת לצרכי ביתו.

איסור הקצירה חל הן על בעל השדה והן על הפועלים העובדים אצלו (אפילו אם הם נוכרים).

"ואת ענבי נזירך לא תבצור"

מהי בצירה?

הגדרה מילונית: איסוף פרי הגפן, קטיף ענבים מן הגפנים.

"לא תבצור" מפרשים חז"ל: לא תבצור כדרך הבוצרים.

הרמב"ם: "הפירות שיוציא האילן בשביעית, לא יאספם כדרך שאוסף בכל שנה".

מכאן, שבציר ענבי הגפן ואיסוף פירות האילן בשמיטה, צריך להיעשות שלא דרך שהוא נעשה בכל שנה, אלא בשינוי.

"בחריש ובקציר תשבות"

מהי חרישה?

הגדרה מילונית: פילוח השכבות העליונות של האדמה וביתורן על ידי מחרשה לשם הכשרתן לזריעה, לשם השמדת עשבים רעים, או לשם תיחוח השכבה העליונה של הקרקע.

אסור לחרוש בשביעית.

רב הראשונים סוברים שאסור חרישה הוא מן התורה. אין לחרוש את הקרקע אפילו רק בכדי לתקנה. גם חרישה במכונה וחרישה בין האילנות, אסורה מן התורה.